

Co a jak s mladými poštolkami?

Poštolka obecná, malý rezavý sokolík, patří k našim nejhojnějším dravcům. Velká jako holub (váží ale polovic, velikost "dohání" dlouhými ocasionálními pery), rezavohnědá s černými proužky a velkým černým očima, sameček má navíc šedomodrou hlavičku a šedá ocasní pera. Hnízdí buď ve starých vraních a sojčích hnízdech na vysokých stromech - to ve volné krajině, nebo v různých vikýřích, věžích, na půdách či balkonech - to ve městech. Ve volné krajině najdeme občas hnízda i na skalních římsách. Vždy je to ale vysoko - 10m i víc nad okolním terénem. Živí se drobnými hlodavci a velkým hmyzem, občas uloví i ještěrku, slepýše, ptačí mládě. Městské poštolky se naučily sbírat na římsách holoubata a na stromech v parcích mladé hrdličky. Běžně vyvádí z jednoho hnízda 3 - 5 mláďat, v době přemnožení hlodavců, tedy tzv. myších letech, až 7, přičemž výjimečně zahnízdí i podruhé v tomtéž roce. Druhé hnízdo je slabší, výsledkem bývají 2 - 3 mláďata. Poštolky jsou velmi pečlivými rodiči a mláďata chrání a krmí ještě několik týdnů po opuštění hnízda. Přesto se právě tyto dravečkové stávají po holubech druhým nejčastěji přijímaným ptákem v záchranných stanicích. Proč? Po vylíhnutí z vajíček jsou poštolčičky jen bezmocné bělavé řídky ochmýřené kuličky. Matka je zahřívá a chrání, otec loví a přináší potravu. Kolem 10. dne věku naroste mláďatům hustší šedé chmýří. V tu dobu začíná odlétat na lov i matka. Po dalších cca 6 dnech už roste ptáčatům na křídlech a prsou první rezaté, černě proužkované peří, a objevují se dlouhá pera křídel a ocasu. To už ptáci v hnízdě stojí, nahlíží přes okraj (nebo vykukují okénkem) a sama si trhají přinášenou potravu. Je-li jich v hnízdě víc, občas ve strkanici nad myši některé vypadne. Obvykle se ale zachytí na okolních větvích, sousední římse či jiném vhodném místě, a rodiče o ně dál pečují. Ovšem o pár dní později již mladé poštolky těsné hnízdo opouštějí. Létat ještě nedokážou, na hlavě a prsou mají dosud zbytky chmýří a jsou stále zcela závislé na péči rodičů. Velikostí se od nich už liší jen málo, hlavně jsou nápadné dosud krátkými křídly i ocasey. Posedávají po větvích stromu s hnízdem, po římsách na domě, kde se narodily, později i po okolních střeších, parapetech, okapových žlabech či komínech. Celé dny sedí, pozorují okolí, občas zakřičí na proletující rodiče. Na jednom místě stráví i více dní. Rodiče je 2 - 4x denně zásobují potravou, kterou obvykle jen za letu upustí do jejich blízkosti, a zahánějí od nich jiné dravce, občas i člověka. Mláďata občas máváním procvičují křídla, někdy zkusí plachtivým letem překonat ulici či mezeru mezi stromy. Přitom se omylem mohou ocitnout na zemi. Vyletět nahoru dosud neumějí, takže jen nerozhodně pobíhají a schovávají se pod keři, pod zaparkovanými auty či v různých výklencích u sklepních okének. Tehdy potřebují pomoc! Není ovšem správné je kamkoli odnášet! Taková "pomoc" podstatně sníží jejich naději na úspěšné další přežití! Přesto to lidé zhusta dělají. Nejsprávnější je spadlou poštolku opatrně chytit (raději v rukavicích, protože seká drápy a štípe zobákem) a vysadit ji na nejbližší střechu domu, balkon či římsu ve výši alespoň druhého patra. Čím výš, tím lépe. Ve volné krajině pak na spodní větev nejbližšího stromu, dál už se dostane sama. Rodičům lidský pach na mláděti nevádí - ptáci se při poznávání mláďat čichem neřídí. Někdy také mládě, a to i už plně létající, uvízne ve světlíku domu. Na rozdíl od holuba nedovede letět kolmo nahoru, takže musí být vyproštěno. Pokud si na lezení do světlíku sami netroufáte, pomohou vám pracovníci nejbližší záchranné stanice pro zvířata, odchytová služba, sokolníci nebo hasiči. A vyproštěné mládě (pokud není poraněné nebo totálně vysílené) opět vypustíte na střechu domu, balkon nebo terasu. V poslední době se mláďatům městských poštolek stávají osudnými ochranné sítě proti holubům. Při pokusech o první lety se do nich často zaplétají a bez pomoci většinou zahynou. Máte-li tedy na domě či nad dvorem ochrannou síť, pravidelně ji v době hnízdění kontrolujte, zda v ní ptáci neuvízli. A netýká se to jen poštolek, ale i třeba rorýsů, vlaštovek či kavek. Na vyproštění uvízlých ptáků pak vždy přizvěte hasiče či pracovníky záchranných stanic. A upozornění nakonec - jako všichni ptáci, je i poštolka zákonem chráněná. Takže i když je její mládě krásné a roztomilé, vzít si ho domů není dovoleno. Navíc při přípravě na návrat do přírody potřebují všichni dravci krmení celými zvířaty (myšmi, potkany, japonskými křepelkami) a prolet ve velké voliére. Proto patří výhradně do záchranných stanic.